



TAMPERE

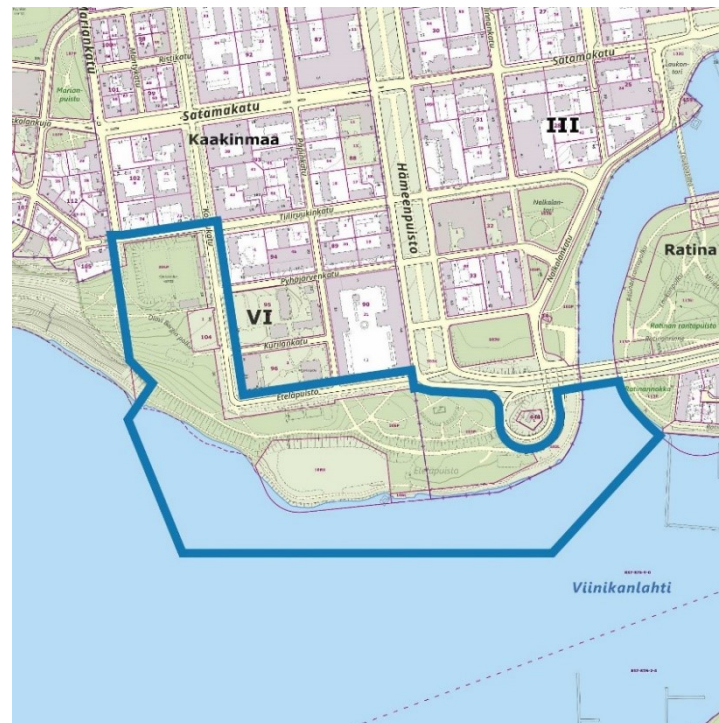
4.8.2025

ETELÄPUISTO JA LÄHIYMPÄRISTÖ, asemakaava nro 8581

Diaarinumero TRE:1488/10.02.01/2024 (Aiemmin TRE:714/10.02.01/2015)

KAUPUNGIN VASTINE LAUSUNTOIHIN JA MUISTUTUKSIIN

Ehdotusvaiheen nähtävilläoloaikana 17.4.2025 - 22.5.2025
saatu lausunnot ja muistutukset (yhteensä 8 kpl)



MUISTUTUS	VASTINE	TOIMENPITEET
1. Pirkanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Pirkanmaan ELY-keskus antaa kaava-aineiston perusteella seuraavan lausunnon: KAAVARATKAISU Suunnittelualueelle ulottuu Hämeenpuiston valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö. Alueelle sijoittuu myös Koulukadun maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä sekä osa valtakunnallisesti arvokkaisiin Pirkanmaan harjumaisemiin kuuluvasta Pyynikin harjun maisema-alueesta. Asemakaavaan kuuluu näistä lähtökohdista ELY-keskuksen edistettäväksi ja valvottavaksi kuuluvia teemoja. ELY-keskus on lausunut kaavan edellisessä vaiheessa 27.8.2024. ELY-keskus katsoo tuolloin lausunnossaan esiin nostamiensa seikkojen tulleen huomioon otetuksi nyt kaavaehdotusta laadittaessa. ELY-keskus pitää ehdotuksen mukaista kaavaratkaisua kulttuuriympäristön arvojen sekä keskusta-alueen kaupunkikuvallisesti merkittävän virkistysympäristön kehittämisen sekä luontoarvojen näkökulmasta perusteluna ja myönteisenä. Osaltaan kaavamuutoksella varmistetaan myös kansallisen kaupunkipuiston perustamisen kriteerien täyttyminen Eteläpuistossa. ELY keskus kiinnittää kaavan ehdotusvaiheen lausuntopyyntöaineiston perusteella huomiota seuraaviin lausunnossa yksilöityihin teemoihin:	Merkitään tiedoksi. Palaute välitetään puiston jatkosuunnitteluun. Asemakaava perustuu laadittuihin selvityksiin ja kaavassa on selvitysten mukaiset määräykset. Selvityksen mukaan kaikki sedimentit ja pehmeä pohja-aines on huuhtoutunut alueelta.	

MUISTUTUS	VASTINE	TOIMENPITEET
ILMASTO Kaavaehdotuksessa ilmastovaikutukset on huomioitu ensisijaisesti kehittämällä Eteläpuistoa laajana viher- ja virkistysalueena, turvaamalla ja kehittämällä luonnon monimuotoisuutta sekä parantamalla alueen kykyä sopeutua ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Myös rakentamisen päästöjä on arvioitu kaavan laatimisen yhteydessä ja niiden vähentämiseen on esitetty keinoja. ELY-keskus katsoo Eteläpuiston säilymisen puistomaisena viher- ja virkistysalueena ilmastönäkökulmien kannalta tarkoituksenmukaiseksi. Kaavaehdotuksen mukainen ratkaisu ylläpitää kaupunkirakenteen kykyä sopeutua ilmastonmuutokseen ja mahdollistaa alueella edelleen myös hiilivarastojen ja hiilinielun säilymisen. Kaava tukee perustellusti myös laajempaa yhtenäistä viherrakennetta. Alueen rakentamisesta aiheutuvat hiilidioksidipäästöt tulee jatkossa kaavaselostuksessa kuvatun mukaisesti pitää mahdollisimman vähäisinä ja harkita tässä myös erilaisten kokeilullisten ratkaisujen käyttöä. Viherrakentamisesta aiheutuvien hiilinielujen ja -varastojen menetyksen määrä on tarpeen minimoida erityisesti turvaamalla etenkin vanhinta puustoa ja muuta kerroksellista kasvillisuutta myös rakentamisen aikana. Vihreän lisäämisen mahdollisuuksia erityisesti nykyisillä avoimilla alueilla on edelleen hyvä tarkastella jatkossa ja kiinnittää tässä erityistä huomiota yhtenäisen latvuspeitteisen alueen laajuuteen sekä kytkeytyneisyyteen.		

MUISTUTUS	VASTINE	TOIMENPITEET
VESISTÖ Kaavan tavoitteena on Eteläpuiston ranta-alueille kohdistuvissa toimenpiteissä toteuttaa rakentaminen vesiympäristön luonnonolot säilyttäen ja mahdollisimman vähän rannan ominaispiirteitä muuttaen. Kaavaehdotuksessa VP-4 alue ulottuu pohjakartan mukaan nykyistä rakennettua rantaa laajemmalle alueelle vesistön suuntaan, mikä mahdollistaa näin ollen mm. vesiympäristöön vaikuttavaa rakentamista. Kaavaan on sisällytetty (pima-8) määräys, joka edellyttää alatasanteen osalla pilaantuneiden maiden selvittämisestä ja puhdistamisesta tarvittaessa ympäristöviranomaisen hyväksymien suunnitelmien mukaisesti, mikäli kaivamis- tai maansiirtotöitä tehdään. Kaavamääräyksessä ei ole kuitenkaan mainintaa mahdollisista pohjasedimenteistä. Kaavaselostuksen liiteaineistojen perusteella ranta-alueen sedimenttiä on kaavamuutosta koskevalla alueella pyritty selvittämään, mutta näytteenotto ei ole onnistunut, sillä pehmeää sedimenttiä ei tutkimusten yhteydessä löytynyt. Tämä ei kuitenkaan poissulje mahdollisuutta pehmeämpien pohjien esiintymiselle. ELY-keskus korostaa edelleen; Mikäli rantaan ohjataan ruoppauksia tai muuta rakentamista, jossa pohjaa joudutaan kaivamaan, tulee toimenpidealueen pohjasedimentin laatu ja mahdollisten haitta-ainepitoisuuksien esiintyminen selvittää sekä arvioida niiden vaikutuksia veden laatuun sekä vesieliöstöön. Mikäli alueella tehdään toimia, kuten ruoppausta tai vesistötäyttöjä, tulee huomioida vesilainmukainen luvantarve. Tällöin mm. sedimenttikysymykset tulevat vesilain mukaisessa prosessissa edelleen arvioitavaksi. Pilaantuneen maaperän tai		

MUISTUTUS	VASTINE	TOIMENPITEET
pohjaveden puhdistamisesta on ilmoitettava ELY-keskukselle, ellei puhdistaminen edellytä ympäristölupaa. Ilmoitus on tehtävä myös puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämisestä kaivualueella tai käsittelystä muualla.		
2. Pirkanmaan liitto Pirkanmaan liitto pitää erittäin myönteisenä, että Eteläpuiston asemakaavamuutostyössä on tunnistettu kohdealueen merkitys Tampereen keskusta-alueen merkityksellisenä viher- ja virkistysalueena. Liitto katsoo, että kaavatyön aiemmissa vaiheissa Pirkanmaan liiton esittämä palaute (mm. kulttuuriympäristö- ja luontoarvoihin liittyen) on otettu kaavaehdotusta laadittaessa riittävällä tavalla huomioon. Pirkanmaan liitto ei anna viranhaltijapäätöstä nyt nähtäville asetetusta kaavaehdotuksesta.	Merkitään tiedoksi.	
3. Pirkanmaan maakuntamuseo Lausunnoissa on mm. tuotu esiin suunnittelualueen ja sen lähiympäristön kulttuuriympäristön arvoja, kiitelty alueen asuinrakentamistavoitteesta luopumista, ohjattu selvitysten täydentämisessä, kaavamerkintöjen osoittamisessa sekä vaikutustenarvioinnin kohdistamisessa. Tutustuttuaan hankkeen toisen ehdotusvaiheen aineistoon alueellinen vastuumuseo toteaa seuraavaa. Pirkanmaan maakuntamuseon aiemmissa lausunnoissa sekä viranomaisneuvottelussa esiin tuomat kulttuuriympäristöä koskevat seikat on huomioitu aineistossa erinomaisesti. Koulukadun kentästä valmistunut rakennetun ympäristön inventointi (Tampereen kaupunki, 2024) on kaavan tarkoituksiin	Merkitään tiedoksi.	

MUISTUTUS	VASTINE	TOIMENPITEET
erinomainen, eikä sen perusteella ole tarpeen muuttaa kaavassa Koulukadun kentälle ja katsomolle osoitettuja kaavamerkintöjä. Kentän eteläpuolelle osoitetulle teleliikenteen mastolle (ET-17) on osoitettu nykyistä korkeutta vastaava enimmäiskorkeus ja Ratinan sillan eteläpuolelle osoitettua ohjeellista vesialueen ylittävän sillan, lossin tai muun vesistön ylityksen mahdollistavan yhteyden sijaintia (si/yhteys-jk/pp) on siirretty luonnosvaiheessa esitettyä etelämmäs, kauemmas Ratinan sillasta. Aineistoja on myös täydennetty kaavan mahdollistaman rakentamisen viitesuunnitelmilla. Niiden perusteella alueelle sijoittuisi rantamaisemaan ja ympäröivään arvokkaaseen kaupunkiympäristöön huolellisesti sovitettua, mutta ilmeeltään modernia rakentamista (mm. laituri, katsomo, kahvila ja sauna). Pirkanmaan maakuntamuseolla ei ole kulttuuriperinnön osalta kaavaehdotuksesta huomautettavaa. Alueellinen vastuumuseo kiittää Tampereen kaupungin asemakaavoitusta kulttuuriympäristöön kohdistuvasta myönteisestä ja arvot huomioivasta asenteesta sekä hyvin sujuneesta yhteistyöstä tässä asemakaavahankkeessa.		
4. Terveystuomio Terveystuomio kiittää lausuntomahdollisuudesta. Terveystuomio on osallistunut kaavan valmistelun osalta yhteistyökokouksiin ja antanut kommenttinsa kokouksissa. Kommentit on huomioitu kaavan valmistelussa eikä terveystuomion ole lausuttavaa asemakaavaan.	Merkitään tiedoksi.	

MUISTUTUS	VASTINE	TOIMENPITEET
5. Eläköön Eteläpuisto ry Esille asetettu kaavaehdotus on hyvä, ja olemme kiitollisia Tampereen kaupungin sitkeästä ja tavoitetietoisesta työstä Eteläpuiston hyväksi. Haluamme kiittää puistoa puolustaneita tuhansia kaupunkilaisia, poliitikkoja ja luottamushenkilöitä. Kiitämme pormestari Lauri Lylyä, joka ensimmäisenä käänsi alkuperäisen tehorakennus kaavaan tähtäävään suunnittelun suunnan, ja esitti puistoa puoltavan periaatteen pormestarisopimuksessaan kunnallisvaalien 2017 jälkeen. Sittenmin prosessi osoittautui mutkikkaaksi ja pitkäkestoiseksi, ja työ puiston puolesta jatkui. Suuri kiitoksemme kuuluu pormestari Kalervo Kummolalle, joka tahditti kaavavalmisteluun vauhtiin. Tuloksena nyt on paitsi hyvä asemakaava Eteläpuistoon, myös erinomainen puistosuunnitelma sekä kansallisen kaupunkipuiston arvoinen viherverkoston solmupiste Tampereelle. Suunnitelma ottaa nyt huomioon maiseman, kaupunkitarinamme, luonnon monimuotoisuuden, kaupunkiluonnon tilan ja suojelutarpeen, käynnissä olevan ilmastonmuutoksen ja siihen valmistautumisen, sekä lukuisten kaupunkilaisten näkemykset ja virkistystarpeet. Kaavaselostuksesta ilmenee monipuolisesti, että kaupunki on tässä prosessissa selvästi sitoutunut kaupunkiluonnon indikaattorien mukaiseen suunnitteluun. Eteläpuisto, kuten on kaavaehdotuksen ja siihen liitetyn puistosuunnitelman mukaan pääteltävissä, tulee näin säilymään asukasterveyttä ylläpitävänä, ulkoilun, rauhoittumisen ja liikunnan paikkana, joka ottaa kaikenikäiset ja -kuntoiset huomioon. Huomioita:	Palaute välitetään tiedoksi jatkosuunnitteluun. Rinteeseen on osoitettu määräys s-47, joka huomio luonnonarvot ja kulutuskestävyyden virkistyskäyttöön sopivalla tavalla. Luonnonsuojelualueohjelmaa valmistellaan Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksikössä yhteistyössä kiinteistötoimen kanssa. Ohjelman luonnosta tavoitellaan nähtäville syksyllä 2025.	

MUISTUTUS	VASTINE	TOIMENPITEET
Hyvä ja toivottava asia olisi, että kaupunki jatkaisi puiston suunnittelua ja hoitoa vuorovaikutteisesti kaupunkilaisten kanssa myös puiston jalostamisen aikana. Ehdottaisimme esimerkiksi osallistuvaa puistokävelyä yhdessä suunnittelijoiden kanssa sitten, kun se on ajankohtaista. Toivomme että toteutusvaiheessa suunnitelman ilmaisemat luontolähtöiset tavoitteet kestävät. Kaavaehdotukseen on tätä varten sisällytetty hyvät yleismääräykset, joiden noudattamista eri rakennus- ja kehittämisvaiheessa tulemme yhdistyksenä seuraamaan. Monipuoliseksi virkistysalueeksi kehittäminen näyttää kaavaselostuksen ja puistosuunnitelman mukaan tapahtumaan alueen puustoa kunnioittavalla tavalla, jatkuvan kasvun ja suojelun periaatteilla. Näin ollen pyydämme, että puuston mahdollista uusintamista harkittaisiin kunkin puun kohdalla erityisen tarkkaan, koska suuret puistopuut ovat hidaskasvuisia. Pyynikin herkän harjunrinteen vaaliminen on tässä yhteydessä erittäin tärkeää, ja asia näyttääkin otetun huomioon ehdotuksen selostuksessa sekä kaavamerkinnöissä. Uimarantasuunnitelman mukaan rantapolkua tultaisiin nykyisestä loitontamaan Pyynikin suuntaan. Tämäkin tulee tehdä harjunrinnettä vaalivalla tavalla. Vetoamme edelleen, että uimaranta suunniteltaisiin tuossa kohden ainoastaan pienimuotoiseksi ”pulahtamisaikaksi” - jo virtausolosuhteidenkin vuoksi - joten se ei lyhentäisi eikä avaisi puustoista rantapolkua, vaan sen ainutlaatuinen tunnelma säilyisi osana puiston monimuotoista kokonaisuutta ja luonnonsuojelualueen rajavyöhykettä, joka kaavakartallekin on merkitty. Esimerkiksi		

MUISTUTUS	VASTINE	TOIMENPITEET
hiekkarantaa ei virtaussyistä tuohon kohtaan sovi rakentaa - sellainenhan kuitenkin on, verrattain lähellä, Rosendahlin rannassa. Rinnealue olisi liitettävä luonnonsuojelualueeseen - näin ei nyt kuitenkaan näy tapahtuneen. Kaavaehdotuksen suojelumerkinnät ja suojelusuunnitelma harjunrinteen osalta kuitenkin toivottavasti tarkentuu vielä. Rantapolkuun ja rinteeseen tarvitaan ulkoilijoita varten selvät merkinnät suojelusta, ja estettävä/kielletävä pyöräily ja maastopyöräily juurakkoisella rantapolulla. Ehdotus kehittää osaa nurmialueista niittymäiseksi on erinomainen, samoin kuin se, että ekologisista yhteyksiä huomioidaan myös kasvivalinnoilla ja kerroksellisen kasvillisuuden avulla, myös ylä- ja alatasannetta erottamaan suunnitellun porrasteisen pengerrysratkaisun yhteydessä (viite: MASU:n suunnitelma). Tässä yhteydessä toivomme, että vanha polku venerannasta ylätasanteelle säästyisi alkuperäisenä polkuna vanhoine kivi-istuimineen, ja sitä varovasti kunnostettaisiin. MASU:n ehdotus runoiljanpolusta on myös erittäin arvostettava. Kaavateksti toteaa, että ”Rannan merkittävää täyttööä pyritään välttämään ja rantaviivalla pyritään säilyttämään luonnonmukaisempia osioita.” Rannan luonnonmukaisuus on tärkeä arvo, olkoonkin että alatasanne on pitkälti täyttömaata, mutta sellaisenaan vakiintunutta. Luotamme selostuksen mainintaan siitä, että hulevesiongelmia ei tulisi muutostöiden jälkeenkään alueella olemaan, koska maa-aines tulee jäämään ennalleen rannan vaihdantavyöhykkeellä. Näin ollen ei liene syytä ennakoita, että rantaa täytettäisiin tai muokattaisiin enempää		

MUISTUTUS	VASTINE	TOIMENPITEET
kuin juuri mahdolliset laituri sekä talviuinnin pulahduspaikka saattavat edellyttää. Suunnitelmassa mainitaan edelleen myös näkymien avaamisesta hallitusti alueen sisältä Pyhäjärven suuntaan. Ehdotusvaiheessa kaavaselostuksen mukaan arvioidaan vaikutuksia kaupunkikuvaan ainakin Koulukadun, Hämeenpuiston, Tampereen valtatie, Viinikanlahden, Ratinanniemen, Hatanpään kartanon ja Pyykinharjun näkymäsuunnista. Toivomuksemme on, että maiseman avaaminen olisi vähäistä, jotta puustoisuus ei olennaisesti vähene - sitä kun joka tapauksessa on puistosuunnitelmassa tarkoitus alueella lisätä. Aiemmat vaiheyleiskaavaan jääneet täydennysrakentamiseen viittaavat merkinnät on siis viimein kumottu Eteläpuiston osalta, kun Eteläpuistokadun eteläpuoleinen alue osoitetaan virkistysalueeksi kuten kaavaselostuksen luvussa 6.2. selvennettiin. Vaikka asemakaava nyt tuli esille ennen yleiskaavaa, edellä mainittu seikka on tärkeä ja vihdoin turvaa historiallisen puiston tulevaisuuden. Kerrosalamerkinnät ovat vain kevyttä vapaa-ajan rakennusta varten 330 k-m², ja loput 660 k-m² urheilun ja liikunnan rakenteita varten. Suunniteltu kahvila-sauna-rakennus on hyvin sijoitettu kaava-alueelle, ja rakennuksena ympäristöön hyvin sopivaksi, ja lintujen törmäilyvaaraa huomioiden. Rakennustakin tulisivat sitomaan kaavan yleismääräykset. Mahdollisen saunan käyttöastetta tullaan varmaankin suunnitteluvaiheen edetessä huolella arvioimaan, ettei se valmistuttuaan jäisi alikäytölle Tampereen suuren saunatiheyden vuoksi, lähimmän sijaitessa Laukontorilla.		

MUISTUTUS	VASTINE	TOIMENPITEET
Puiston parannusehdotukset ovat kaiken kaikkiaan erittäin hyviä. Puiston parantaminen tulee kuitenkin ottamaan aikansa, joten toivomme rauhallista määrätietoisuutta arvokkaan päämäärän saavuttamiseksi. Myös toivomme puistoa kunnioittavien parannustöiden aikataulussa huomioitavan ulkoilu- ja liikkumismahdollisuudet myös tarvittavien töiden aikana Lopuksi: Kaavaehdotus toteaa asemakaavan uudet tavoitteet ja asuntorakentamisesta luopumisen olevan hyvä ratkaisu, ja tavoitteiden tukevan kulttuuriympäristöarvoja, luonnon monimuotoisuutta, ekologista verkostoa ja Pirkanmaan maakuntakaavan määräyksiä. Vaikutusarvio todetaan pääasiassa myönteiseksi. Tähän näkemykseen yhdyimme syvästi kiitollisin mielin, yhdessä lähes 20 000 puiston puolesta nimensä kirjoittaneen kaupunkilaisen kanssa, oltuamme yli 10 vuotta mukana Eteläpuistoa puolustavassa toiminnassa ja keskustelussa.		
6. Tampereen seudun polkupyöräilijät ry Kaavaselostuksen mukaisesti "Pyöräily ohjataan pääosin alueen pohjoisosiin, jolloin puiston eteläranta rauhoittuu voimassa olevan keskustan strategisen osayleiskaavan mukaisesti hitaan liikkumisen alueena." Mielestämme myös rantareittiä olisi voitu kehittää pyöräilyyn, mutta valittu linjaus on kuitenkin hyväksyttävissä. Puisto on kuitenkin niin laaja, ettei voi olettaa pyöräilijöiden normaalitilanteessa (pois lukien mahdolliset isommat tapahtumat) jättävän pyöräänsä pääsääntöisesti puiston laidalle parkkiin, vaan myös puiston sisällä on tarve liikua. Pyöräilijää ohjaa erityisesti pelko pyörän varastamisesta, jolloin mieluiten pysytään näköetäisyydellä. Viitesuunnitelmassa on	Kaavakartalle merkityt reitit ovat ohjeellisia, ja niiden linjauksia on mahdollista muuttaa puistosuunnittelun yhteydessä liikennejärjestelmän suunnittelun ohjauksessa. Pyöräily-yhteydet kaava-alueella liittyvät Pyynikin lähivirkistysalueen poikki kulkeviin reitteihin. Alueella on myös puustoinen ekologinen yhteys, joka vaikuttaa reittisuunnitteluun. Puiston sisäinen pyöräily on sallittua kaupungin yleisten linjausten mukaisesti, ellei sen kieltämiselle ole erityistä syytä kuten maaston kulutuskestävyys.	

MUISTUTUS	VASTINE	TOIMENPITEET
pyöräparkki kahvilan luona. Tänne saavutaan käytännössä myös Nalkalan suunnasta Ratinan sillan ali. Tämä ja muut puiston sisäiset ohjeelliset yhteydet ovat kaavassa jk-merkinnällä, mikä herättää epäilyksen aikomuksen kieltää pyöräily. tavanomainen tamperelainen käytäntö, jossa puistokäytäviä ei merkitä sen paremmin jalkakäytäväksi kuin pyörätieksi, soveltuu kohteeseen, mutta tähän emme löytäneet selvennystä materiaalista. Palomäen rantapolun viitteellinen paikka on merkitty nykyisen linjauksen mukaisesti. Reitillä on tarpeeton jyrkkä alamäki, joka nostaa pyöräilijöiden nopeuden huomattavan suureksi ja voi siten johtaa vaaratilanteisiin. Reitti kannattaisi siirtää ylemmäs rinteessä. Rinteeseen muodostuu talvisin jyrkkä pulkkamäki, joka päättyy suoraan pyörätielle. Toisaalle puistoon on esitetty suunniteltua pulkkamäkeä, jolloin tämä paikka kannattaa estää istutuksilla tai rakenteilla. Siltayhteys Ratinanniemeen on merkitty myös pyöräliinteelle, mikä on hyvä, mutta yli 6 metrin alikulkukorkeudella ei paikkaan saada kovin käyttökelpoista reittiä, se vaatineen portaat tai hyvin pitkät rampit, ja hyöty Ratinan sillan kautta kiertämiseen uhkaa jäädä vaatimattomaksi. Mieluummin näkisimme jonkinlaisen kääntösillan tai vastaavan laivaliikenteelle avattavan rakenteen, joka ei vaadi nousua. Pyöräliikenteen pääreitin siirto Eteläpuisto-kadun reunasta puiston puolelle tarjoaa mahdollisuuden parantaa sen laatua pääreitin mitoitukseen ja ratkaista Hämeenpuiston pään huono geometria. Koulukadun risteyksen geometriaan ja näkemiin on kiinnitettävä huomiota, koska pyöräilijä siirtyy siinä puurivin taakse.	Kaavassa on määräys polkupyöräpaikkojen runkolukittavuudesta. Kaava mahdollistaa sillan, lossin tai muun vesistön ylitykseen sopivan yhteyden Ratinan kautta Viinikanlahdelle. Toteutustapa tarkentuu jatkosuunnittelussa.	

MUISTUTUS	VASTINE	TOIMENPITEET
7. Tönökahvila Haluan tuoda esiin muutamia ajatuksia ja ehdotuksia Eteläpuiston kaavasta numero 8581. On todella tärkeää, että suunnitelmissa huomioidaan alueen elävöittäminen ja sen tarjoamat mahdollisuudet tamperelaisille, kaava näyttää erittäin kivalta ja mahtavaa että asia edennyt näin pitkällä. Meitä tietenkin jo viisi vuotta aktiivisesti alueella toimineena huolettaa Tönökahvilan kohtalo. Huomioimme, että alueelle oli merkattu pieniä 25m2 rakennelmia ja mietimme kuinka mahtavaa olisi, jos aivan järven läheisyyteen saataisiin paikka Tönökahvilalle, mieluiten nykyiselle sijainnille. Tönökahvila on ollut tärkeä osa Eteläpuiston elämää, ja sen sijoittaminen järven tuntumaan toisi alueelle elämää, tunnelmaa ja vetovoimaa. Olemme tehneet parhaamme elävöittääksemme Eteläpuistoa, ja uskomme, että kahvilan sijoittaminen järven läheisyyteen olisi suuri lisä alueen vetovoimaisuuteen. Olemme myös odottaneet, että pääsisimme rakentamaan jotain toimivampaa konseptia kuin pelkkä konttikahvila, vaikka siitäkin olemme iloisia. Haluaisimme myös kommentoida saunarakennusta ja kahvilaa/ravintolaa, ja sen tulisi ehdottomasti olla maanläheinen ja autenttinen, ja sen tulisi tukea tamperelaista saunakulttuuria. Tamperelaiselle saunakulttuurille tyypillinen, yksinkertainen ja luonnonmukainen rakennustyyli olisi paras valinta. Saunan ja kahvilan tulisi olla mahdollisia niin keskituloisille kuin myös pienituloisille, jotta se ei olisi vain kalliiden hinnoittelun vuoksi varakkaiden alue. Tämä mahdollistaisi laajan kävijäjoukon ja toisi alueelle monenlaisia käyttäjiä.	Kaavakartalle merkityt kioskeille sopivat <i>ki-4</i>-alueet sijaitsevat rannassa vesivirkistysalueiden läheisyydessä. Palvelujen hajauttamisella turvataan niiden tasainen sijoittuminen laajalle puistoalueelle, mikä palvelee sekä puiston käyttäjiä että toimijoita. Asemakaava ei ota kantaa toimijavalintoihin. Tontinluovutusehdoissa voidaan asettaa vaatimuksia toimintoihin liittyen kaupungin tavoitteiden mukaisesti.	

MUISTUTUS	VASTINE	TOIMENPITEET
Tällä hetkellä on havaittavissa, että esimerkiksi Pyhäjärven äärellä sijaitsee jo äärettömän hieno ja miellyttävä saunaravintola, mutta saunakulttuuri ei pääse aivan oikeuksiinsa. Sama kysymys nousee myös Eteläpuiston saunan ja kahvilan kohdalla: miten saada saunasta vetovoimainen? Sen vuoksi olisi tärkeää, että saunasta ja kahvilasta tehdään paikkoja, jotka houkuttelevat monenlaista käyttäjää ja ovat arjessa hyvin käytössä. Saunan ja kahvilan tulisi ehdottomasti tukea sitä, että ne olisivat aktiivisesti käytössä. Jos paikat ovat hinnoiteltu liian kalliiksi, on suuri vaara, että ne jäävät käyttämättömiksi ja menettävät merkityksensä alueen elävöittämisen kannalta. Alueen vetovoiman kannalta on tärkeää, että hinnat ovat kohtuullisia ja saavutettavissa laajalle käyttäjäkunnalle.		
8. Yksityishenkilö Puutun muistutuksessa vain yhteen pieneen, mutta kuitenkin tärkeään yksityiskohtaan. Eteläpuistokadun suuntaiseksi suunnitellulle jalankulkureitille ehdotetaan "Mummukopanparras"-nimeä. Tätä perustellaan sillä, että kaava-alueen toisessa päässä sijaitsevaa jääkiekkokenttää ja myös ruotsalaista vanhainkotiä olisi joissain jääkiekkopiireissä kutsuttu tällaisella nimellä. Suunniteltu jalankulkureitti on vastapäätä De gamlas hemin rakennusta, joten reitin nimi mielikuvissa toki yhdistyy ruotsalaiseen vanhainkotiin, ei suinkaan kauempana sijaitsevaan jääkiekkokenttään. Alueen historiaan perustuvan nimistön tulee perustua aitoon historiaan, tässä tapauksessa siis tuohon vanhainkotiin, sen ruotsinkielisiin asukkaisiin ja henkilökuntaan. Olisi hyvin keinotekoista ja suorastaan virheellistä perustaa nimi tässä	Mummukopan kenttä on sijainnut nykyisten padelkenttien kohdalla eli Mummukopanpartaaksi nimetyn yhteyden vieressä. Mummukopan kentän nimi tulee sijainnista De Gamlas Hemin eli suomeksi "<i>mummukodin</i>" lähellä. Tamperelaisittain "<i>Mummukodin kenttä</i>" kääntyi "<i>Mummukorin kentäksi</i>" ja siitä eteenpäin synonyymien kautta "<i>mummukopaksi</i>". Reitin nimi on kadunnimitoimikunnalta hyvä oivallus, joka yhdistää Tampereen murretta vanhainkodin ja jääkiekon historiaan.	

MUISTUTUS	VASTINE	TOIMENPITEET
mielessä ulkopuolisten eli jääkiekkoilijoiden kielenkäyttöön, mikä vieläpä viittaisi enemmän kenttään kuin vanhainkotiin. Ehdotetun nimen loppuosan, "parras", sanotaan viittaavan jyrkkäpiirteiseen maastonmuotoon. Tuo loppuosa, toisin kuin alkuosa, on siis hyvin perusteltu. Koska jalankulkureittiä vastapäätä sijaitseva De gamlas hem perustettiin ruotsinkielisen väestönsä tarpeisiin, sen on hyvä näkyä myös reitin nimessä. Aitoon historiaan sitoutuisi nimi De gamlas hemin parras tai Ruotsalaisen vanhainkodin parras. Vanhainkodinparras olisi kovin yleisluonteinen, mutta jopa se kunnioittaa paremmin aitoa historiaa kuin "Mummokopanparras", joka nimenä olisi vanhainkodin omalle historialle täysin vieras. Lisäksi, vaikka jääkiekkoilijoiden rennossa puhekielessä tällainen nimitys voi olla hauskin, sen virallisessa nimistössä saattaa hyvinkin kokea myös vanhusväestöä loukkaavaksi. Pidän jalankulkureitin nimen muuttamista välttämättömänä ennen kaavan vahvistamista.		